

Tekst ja fotod: Hannes Prikk

Mina, Superstaari taustajõud

Lapsele on motokrossiharrastus kindlasti meeldiv tegevus, vastasel juhul ta lihtsalt ei tahaks sõita. Võistlustel ootavad teda sõbrad-konkurendid ning alati saab sõlmida ka uusi tutvusi. Kuid mida see kõik lapsevanemale tähendab, saan ma juba omal nahal tunda.

Pärast osalemist mullusügisel MMM-il ning "Tanel Leok ja sõbrad" krossil oli kindel, et 2011.-nda aasta motokrossihooaeg ilma ühe värskete võidusõitjate toimuda ei saa ning ma ei osanud aimatagi, et hooaeg juba talvel pihta hakkab.

Dilemma

Algul ma kahtlesin, kas ikka soetada naelrehvid ja üheks põhiarvumendiks oli, et sõitja on alles 5-e aastane ning püsib selles vanuses pea terve hooaja. Kuid siis tehti mulle peomeeleolus selgeks, et naelad on algajale lausa kohustuslikud. Talirehvid olid ainult ühe telefonikõne kaugusel ning jõululaupäevaks olid need käes. Enne jõuluvana tulekut sai terve perekond imetleda väga teravaid ja kivikõvu moodustisi, mida oli rehvidesse pandud rohkem kui rosinaid saia sisse. Aastavahetuse paiku lappasime rehvid ringi ning juba olime raja ääres. Ma ei saa jätta kiitmata Haapsalu krossimehi ja kogu Lääne Motoklubi nende poolt loodud suurepärase tingimuste eest. Kui mujal Eestis olid linnad, külad ja maanteed läbimatud ning lund muudkui sadas, siis Haapsalu meestel oli rada väga ilusti puhtaks lükatud ning juurdepääsutee oli tõeline "highway". Suur mure oli, kuidas ilma ekstsessideta läbi linna saada. Õnneks saime peagi testimisega alata. Pidamine oli rehvidel hea, kuid algajal krossimehel võttis väheke aega, kuni ta sellest aru sai.

Mutrivõtmest õpikuteni

Väikestel krossimeestel on kogemustepagas väike ning seetõttu kipuvad nad üsna palju komistama ja kukkuma. Rajad aga on üsna pikad ning lund palju. Et krossimees kiiremini taas sadulasse ja ringile saata, peab lapsevanem tihti sumama põlvini lumes, mis polegi nii kerge tegevus - selg läheb märjaks ning talvisel ajal on see haiguse ligimeelitamiseks parim variant. Seetõttu hakkasin kasutama spetsiaalset spordiriidet, mis ka niiskena keha soojas hoiab. Kevad-suvisel hooajal on minul kui krossipoisi vanemal moes head tööpüksid, kuhu taskutesse mahuks võimalikult palju igasuguseid pudinaid-vidinaid ning tööriistu. Et ikka jõuaks joosta raja erinevate punktide vahel ka sooja ilma, alustasin regulaarseid ujulakülastusi. Sellepärast ongi tore, et laps krossi sõidab – tema saab tsikliga sõita ning mina omakorda tervislikuma eluviisi.

Ma ei tea, kuidas teistel spordialadel, kuid lapse krossiharrastuse puhul on vanemate panus ikka väga suur. Mis nii viga elada, kui saadad lapse üle võimlaukse trenni ning pooleteise-kahe tunni

pärast võtad treenitud lapse jälle vastu. Motokrossi puhul nii ei saa - lapsevanem on nagu Hunt Kriimsilm koos oma üheksa ametiga. Alles hiljuti omasin VAZ-2101 nimelist sõidukit ning seetõttu mutrikeeramine ning kruvimine üsna värskelt meeles. Ega krossimeest ilma sedalaadi näpuosavuseta ei kasvata, kuigi õppida tsikli juures on mul veel kindlasti rohkem kui küll. Kui jutt juba õppimise peale läks, siis ka treeneriametiga tutvumine on tarvilik ning kasulik. Läbisin esimese taseme koolituse, millest sain häid teadmisi mõistmaks laste treeningu iseärasusi. Samuti osalesin Tartu Ülikooli poolt korraldatud spordipsühholoogia töötoas just lastega tegelevatele vanematele ning treeneritele, kus mul oli hea meel näha veel paari krossipoisi vanemat. Soovitan kõigil osaleda selles töötoas. Mina sain väga väärtuslikke teadmisi, kuidas keskenduda pigem protsessile kui tulemusele ning kuidas seada hooajale realistlik eesmärk.

Tegin pojale ettepaneku ka osaleda jäärajal, kuid ta keeldus tuues põhjenduseks väga lihtsa asja – pole kordagi jäärada proovinud. Sellega lendas kivi minu kapsaaeda ning ühtlasi on hea näide

sellest, kui palju ikkagi sõltub lapsevanemast ning tema suvast – mida rohkem erinevaid treeningtingimusi vanem võimaldab, seda paremini laps end tunneb. Kindel on ka see, et krossiharrastuse puhul ei piisa, kui lapsele ala meeldib, ka lapsevanemale peab motokross pinget pakkuma. Kui hakata ajaliselt mõõtma, kui palju on krossiküttes laps ja kui palju vanem, siis võib järeldada, et tegelikult tegeleb motokrossiga vanem. Poiss on nagu väike superstaar, keda veetakse rajale, aidatakse riided selga ning upitatakse tsiklile. Peale sõitu tuleb ta kinni püüda ning limonaadipudel ette anda. Samal aja kui laps jalgu kõlgutab, tuleb ju tsiklit hooldada. Kui jäi mulje, et võsukese rajal viibimise ajal lapsevanem lesimisega tegeleb, siis on see eksitus - võidusõitude ajal on isa-ema põhitegevuseks pabistamine. Sama proportsiooniga kulub taustajõududel mitu korda rohkem aega "musta töö" tegemiseks ka treeningutel, kus algaja sõitja üle poole tunni järjest ei sõida.

Tasa sõuad, kaugele jõuad

Alates jaanuarist on meie peres vähemalt üks liige litsenseeritud – krossisõitja ise, ning nüüdseks oleme alates sügisestest võidukihutamistest veel kolme võistluse võrra kogenumad. Võtsin ühel päeval kätte ning uurisin aasta-paari taguseid võistlusprotokolle ning tõeliselt hea meel oli näha, et tänased kiired "viiekümne" poisid ukerdasid oma esimestel võistlustel samamoodi kui minu praegune algaja krossimees. See on väga julgustav ning loodan, et ka teised algajad krossipoiste vanemad toovad oma lapsed stardijoonel. Kindlasti ei maksa karta kiireid poisse, nad on juba nii vanad kalad, et oskavad aeglaste ukerdajast niimoodi mööda kihutada, et viimane ei saa arugi.

Usutavasti on iga väikese "superstaari" eesmärk kõik võidusõidud võita, aga selles mängus ükski ei tee midagi. Nii tuleks taustajõududega kokku leppida iga võistluse, treeningu või hooaja realistlik eesmärk, seejuures unustamata, et ka isa on inimene ning väike krossiäss ikkagi parimas mängueas laps.